

DIRVA

Nr. 92

Rugpiūtis-August 12, 1963

Cleveland, Ohio

McNamaros viešnagė Vokietijoje

PREZIDENTAS KENNEDY VIEŠĖDAMAS VOKIETIJOJE, VENGĖ BET KURIŲ ISSAMESNIŲ DISKUSIJŲ POLITINIAIS, ŪKINIAIS IR KARINIAIS KLAUSIMAIS, PASITENKINDAMAS BENDROMIS FRAZEMIS. — UŽ TAT VOKIEČIAI NEKANTRIAI LAUKĖ GYNIMO SEKRETORIAUS McNAMAROS, SU KURIUO NORĖJO ISSIAISKINTI KAI KURIUOS SVARBIUS KLAUSIMUS. — SEKRETORIUS TAČIAU DAUGIAU DOMĖJOSI SMULKMENOMIS NEGU STAMBMENOMIS... — GALIMA MASKVOS SUSITARIMŲ ĮTAKA Į KARINIUS PASIRENGIMUS.

Vytautas Meškauskas

Kancleris Konradas Adenaueris, laukdamas prezidento J.F. Kennedy, įsakė savo valdininkams paruošti eilę užrašų su statistikos duomenimis apie svarbiausius JAV - Vakarų Vokietijos santykių klausimus. Tačiau tomis "špagalkomis", jei panaudosime Lietuvos mokyklose vyravusį terminą, kancleriui taip pat neprišlėgo pasinaudoti. Jo svečias vengė bet kokių išsamių politinių, ūkinių ir karinių diskusijų, pasitenkindamas bendromis frazėmis. (Šiandien žinome kodėl -- jis laukė Maskvos reakcijos). Vienu momentu vokiečiai jau buvo tikri, kad galėsį kiek nuodugniau pasikeisti nuomonėmis bent apie opius Bendros Rinkos ir JAV ūkinius santykius. Tai buvo per pietus pas prezidentą Luebke. Ten tarp kitko buvo patiekta kepta viščiukas, painformuojant prezidentą Kennedy, kad jis importuotas iš JAV. (Čia reikia pridurti, kad JAV į Vokietiją eksportuodavo viščiukų už 46 mil. dolerių į metus, tačiau susidariusi Bendrajai Rinkai prancūzai ir ypač olandai taip padidino savo viščiukų produkciją, kad Bendrajai Rinkai užtenka savos gamybos ir JAV viščiukams buvo pakelti muitai.) Dėl to buvo laukiama, kad Kennedy ta proga palies ūkines problemas, tačiau prezidentas iš tos kėlpos išsisuko pareikšdamas: "JAV herbe ir dabar yra vaizduojamas erelis, bet ne viščiukas!" (Šiomis dienomis prezidento patikėtinis užsienio prekybos reikalams Ch. Herter grąsinio į europiečių muitų pakėlimą

vištienai atsakyti muitų pakėlimu įvairiems Bendrosios Rinkos gaminiams, specialiai paminėdamas olandų elektrinius skustuvas, JAV parduodamus "Norelco" vardu.) Dėl tokio prezidento santūrumo, vokiečiams neliko nieko kito kaip įtemptai laukti Gynybos Sekretoriaus Roberto S. McNamaros vizito, numatyto liepos pabaigai. Tačiau ir tas JAV pareigūnas vokiečius apvylė, neatskleisdamas jokių tolimesnės ateities planų. Atvirkščiai, jis sukėlė neramių minčių, primygtinai reikalaujamas Vakarų Europos gynybą sutvarkyti taip, kad būtų galima apsieiti be atominio ginklo. Reikia priminti, kad iki šiol skaičiumi žymiai mažesnės NATO pajėgos planavo galimą sovietų puolimą atremti taktinių atominio ginklo (mažo kalibro užtaisų) pagalba. Tie užtaisai laikomi po amerikiečių užrakto, bet Washingtonui įsakius, gali būti išduoti vokiečių ir kitų NATO tautų daliniams, kurie turi priemonių ir yra apmokyti juos paleisti į priešo taikinius. Atrodo, jog Washingtone rimtai skaitomasi su galimybe, kad visus atominius ginklus būtų galima išjungti iš ginkluoto konflikto pradžios. Vokiečių kariai yra tačiau tos pažiūros, kad be taktinių atominio ginklo neįmanomas vadinas "prieikinis" Vokietijos gynyimas. Tą nuomonę McNamarai, kuris turi organizacinio geinijaus aureolę, išdėstė vokiečių brigados generolas Wessel, lydėjęs Gynimo Sekretorių į pa-

sienio įgulas ir davęs smulkių paaiškinimų, kaip padėtis atrodys galimo konflikto atveju. Brig. gen. Wessel, būsimas vokiečių atstovas Washingtone esančioje NATO karinėje komisijoje (generaliniame štabe) yra laikomas vienu geriausių sovietų armijos ir apginklavimo žinovu, nes yra buvęs gen. Gehleno padėjėju Wehrmachto žvalgyboje ir toliau dirbo šioje srityje. Sakoma, kad jo paaiškinimai padarė McNamarai gilų įspūdį. (Reikia pastebėti, kad išvengimui bet kokių nesusipratimų vokiečių kariams uždrausta prisitarti prie sovietų zonos sienų arčiau kaip 5 km. Patį pasienį saugo specialioji tarnyba -- Bundesgrenzschutz) Apie pačius Maskvos pasitarimus Bonną painformuoti tiesiai iš Maskvos buvo atsiųstas Valskybės Pasekretorius Tyler, kuris buvo vienas iš A. Harrimano padėjų. Vokiečiams opiausias klausimas buvo tas, kad to susitarimo pasėkoje bus pripažinta Rytų Vokietija. (Tą klausimą kėlė ir respublikonų vadai senate Dirksenas iš Illinois). Iš tikro Rytų Vokietija gali prisidėti prie Maskvos sutarties, tačiau JAV ir D. Britanija gali atsisakyti priimti jos parašą ant Washingtone ir Londone laikomų sutarties egzempliorių, tačiau sutartyje numatyta, kad parašas bet kuriam trijų egzempliorių (t.y. Maskvoje) yra pakankamas prisijungimui prie sutarties. Už tai sovietai gali leisti ant savo egzemplioriaus pasirašyti Rytų Vokietijai, o JAV -- nacionalinei Kinijai, su kuria sovietai neturi diplomatinio santykių. Tu būdu išvengta tiesioginio pripažinimo.

GEDULAS PREZIDENTO KENNEDY ŠEIMOJE

Patric Bouvier Kennedy, naujagimis prezidento Kennedžio ir ponios Jaqueline Kennedy sūnus, mirė rugp. 9 d. rytą. Gimęs prieš laiką, naujagimis turėjo sunkumų su kvėpavimo organais. Prezidentas su broliu vyr. prokuroru Robert Kennedy, budėjo karinėje ligoninėje, kurioje randasi sveikstanti ponija Jaqueline Kennedy, sūnų pagimdžiusi 5 1/2 sav. anksčiau numatyto laiko. Miręs prezidento sūnus - naujagimis buvo palaidotas privačiomis šeimos apeigomis. Dar nespėjus prezidento pasveikinti susilaukus sūnaus, pradėjo plaukti JAV politikų ir administracijos pareigūnų užuojautos pareiškimai, Svetimų valstybių galvos telegramomis ir vizitais į JAV ambasadas visame pasaulyje jungiasi išreikšdami gilią simpatiją prezidentui ir jo šeimai. Tragiškam įvykiui ypatingą dėmesį kreipė ir Europos spauda.

Šiandien ir rytoj

KADA Mao Tse-tungas turės tą "mažytį dalykėlį, kuris daro didelius dalykus?" Taip kinai vadina atominę bombą, nes savo rašyboje jie neturi ženklų tam baisiam ginklui pavaizduoti. Pirmą kartą apie Kinijos atominę gresnę prabilta 1950 metais, kai buvo sužinota, kad dr. Liu Su-kwang dirba prie atominės ir vandenilinės bombos išvystymo. Dr. Liu Su-kwang, baigęs mokslus Amerikoje, yra sunkiojo vandens specialistas. Jis atliko stažą sovietų atominiam centre Dubnoje 1953 m. buvo paskirtas viršininku Kinijos atominio ieškojimo centro, įrengto Tarime, Sin-Kiang provincijoje. Milžiniški plotai ten aptverti spygliuotų vielų užtvara ir elektros aukšto įtempimo srove, slepiant nuo nepageidaujamo žvilgsnio armiją darbininkų. Nuo to laiko gandai apie kinų ieškojimus atominėje srity ne nutilo. 1958 m. vasarą, komunistinės Kinijos maršalas Chen-yi pareiškė: "Mes dar neturime atominės bombos, bet artimoj ateityje ji bus pagaminta". Kiek vėliau jo žodžius patvirtino kitas maršalas Nieh Yung-chen, Chruščiovo atstovas Mikojanas tuo klausimu irgi padarė keletą pastabų, 1960 m. pareiškdamas: "Jei mes tuojau pat nepasirašysime susitarimo dėl uždraudimo atominio bandymų, į pasitarimus reikės pakviesti Liaudies Kiniją, nes ji taip pat artimoj ateityje turės atominius ginklus!" Nėra jokios abejonės, kad komunistinė Kinija turi priemonių ir specialistų pasigaminti atominę bombą. Be dr. Liu Su-kwang, dar yra dr. Chien Hsueh-shen, iki 1953 m. dirbęs JAV aviacijoje kaip patarėjas prie išvystymo vokiečių raketų. Pasibaigus Korėjos karui jis išvyko į komunistinę Kiniją ir dabar dirba Tarim atominiam centre. Jei atominis karas gsdina Kennedį ir Chruščiovą, tai jis nė kiek nejaudina Mao Tse-tungo, kuris žino, kad po baisaus atominio karo gyvų kiniečių liks daugiau, negu baltųjų...

KINIJOSJE Kwang-toung provincijoje tūkstančiai darbininkų dirba prie užtvankos, nešiodami smėlį pntinėse. Staiga vienas darbininkas atbėga pas prižiūrėtoją Wang šaukdamas: -- Drauge, įvyko didelė nelaimė, trisdešimt darbininkų užgriuvo smėlis... -- Kvaily, ne man apie tai reikia pranešti, o skubėk į virtuvę, kad gamintų trisdešimt porcijų mažiau...!

(vg)

Argentinos lietuvių tautinis dainų ir šokių ansamblis, vadovaujamas Onos Ožinskienės, dažnai pasirodą įvairiomis progomis net tik Buenos Aires, bet ir kitų miestų lietuvių parengimuose. Nuotraukoje ansamblio nariai vieno koncerto metu su soliste Suzana Valatkaite prieky.

P. Ožinsko nuotrauka

SENATORIUS DIRKSEN REIKALAUJA KELTI PABALTIO BYLĄ JUNGTYNĖSE TAUTOSE

"Abejoju, ar yra kita tautinė grupė plačiajame pasaulyje su tokia nepaprasta ištikimybė laisvei, kaip kad Pabaltijo tautos", — kalbėjo senatorius Everett M. Dirksen (R. — Ill.), mažu-

mos vadas Senate, 1963 metų liepos mėn. 25 d., įnešdamas naują rezoliuciją (S. Con. Res. 54) į Senatą Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvinimo reikalu. Tai trisdešimt šeštoji rezoliucija

JAV-bių Kongrese Pabaltijo kraštų bylos reikalu. Šiuo metu Senate jau turime septynias rezoliucijas, o Atstovų Rūmuose — dvidešimt devynias. Senatoriaus Dirksen rezoliucija yra išleista atskiru dokumentu ir taip pat įstisai įtraukta į Congressional Record liepos mėn. 25 d. numeryje, 12670 pusl.). Rezoliucijos įnešimo proga senatorius Dirksen tarė trumpą žodį, kuris taip pat įtrauktas į Congressional Record.

Rezoliucijos įnešimo reikalu į senatorių E. M. Dirksen kreipėsi inž. I. V. Mišauskas iš Ciaro, Ill., ir virš dvidešimties Amerikos veteranų posto, kuriam jis priklauso, narių; jie visi pasirašė tą laišką.

Visi geros valios lietuviai kviečiami kreiptis į kongreso atstovus ir senatorius nauju rezoliucijų įnešimo reikalu. Rezoliucijoms Remti Komitetas mielai padės kiekvienam, kuris tik šiuo reikalu kreipsis. Rašyti: AMERICANS FOR CONGRESSIONAL ACTION TO FREE THE BALTIC STATES, Post Office Box 77048, Los Angeles, California, 90007.

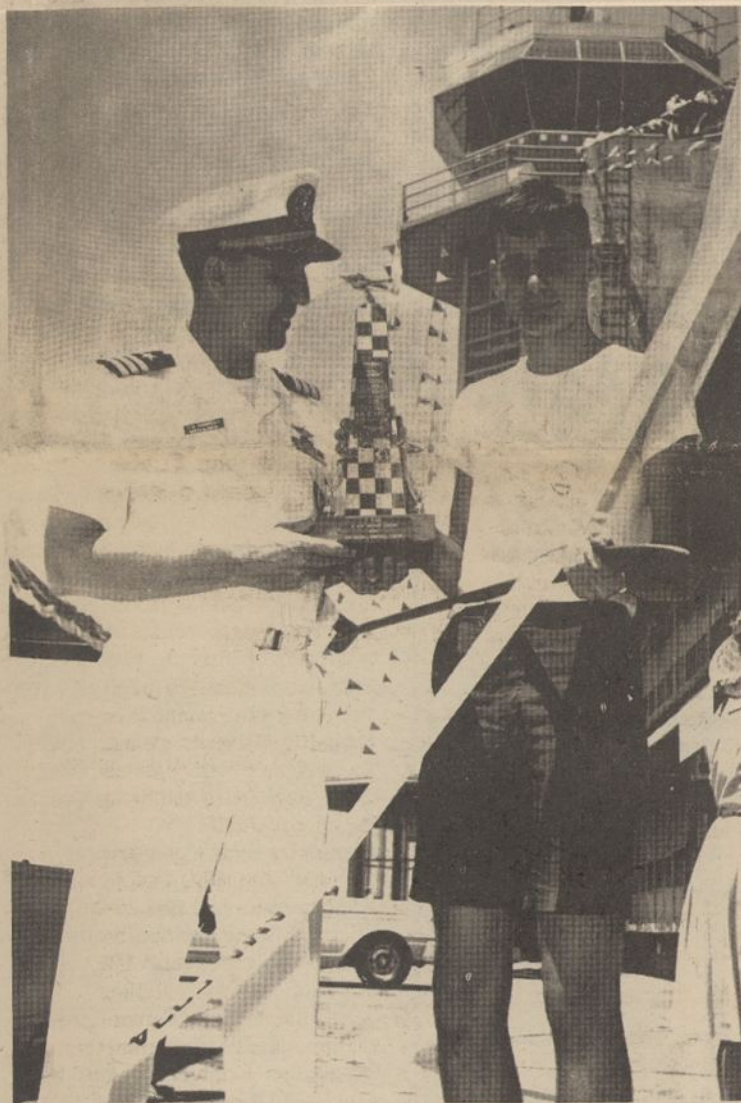
Visi prisiminkime senatorių Dirksen padėkos laiškučiais. Laiškai adresuotini: Senate Office Building, Washington 25, D. C. IT.

SIBIRO LIETUVAIČIŲ MALDAKNYGĖ KINIETISKAI

Iš Formozos gauta žinia, kad šiomis dienomis išeina iš spaudos Taichungo mieste Sibiro lietuvačių maldos kinų kalba. Tai bus bene pirmoji lietuviška knyga kinietiskai. Vertimą darė studentai kun. Tadiui Hang padedant. Gražų įvadą žodį parašė kardinolas Tomas Tien. Tai jau bus septintas kardinolas, užgyręs lietuvačių maldas ir šeštoji svetimoji kalba, kurioje tos maldos išleidžiamos. Suvėnyrų mėgėjai gali gauti višų laidų po egz. jei kreipsis į Kun. L. Jankų, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Ta proga laukiama šiekios tokios aukos ar Sibiro lietuvių šalpai per Balfą ar tų maldaknygių leidėjams, kurie dažniausiai yra neturtingi misionieriai.

Putnamo seselės jau išleido naujas angliškąs ir lietuviškąs laidas, tai dėl tų knygelių reikia rašyti seselėms į Putnamą.

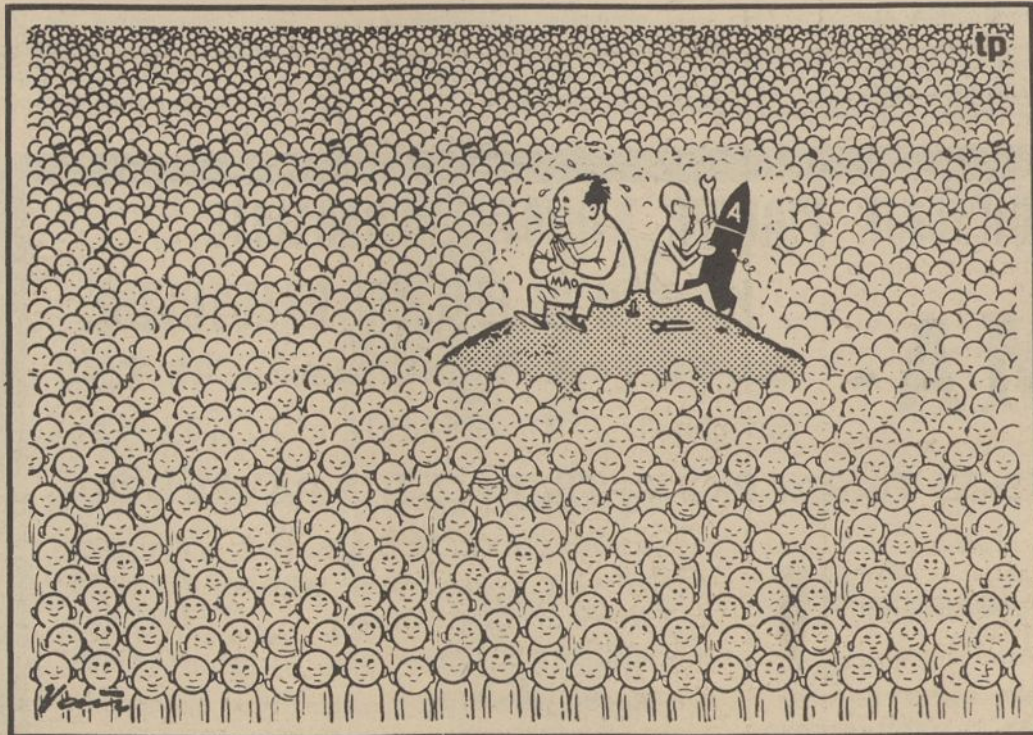
Šiuo metu daromi žygiai išleisti ta maldaknygę prancūzų kalba bei ispaniškai C o l u m b i j o s katalikams.

GYTIS TAMULAITIS, gyvenęs Los Angeles, Calif., liepos 29 - rugpiūčio 4 d. įvykusiose lėktuvų modelių varžybose (National Model Airplane Championship) U.S. Naval Air Station Los Alamos, Cal. tarptautinėje Nordic A2 sklandytuvų modelių klasėje laimėjo pirmąją vietą, o taip pat tarptautinėje Wakefield modelių su gumos variklio klasėje pirmąją vietą ir Unlimited Rubber klasėje -- antrąją vietą.

Gytis Tamulaitis priklauso Los Angeles lietuviams oro skautams ir vadovauja Vanagų skraidai. Nuotraukoje Cdr. Hannigan įteikia Gytiiui Tamulaičiui laimėtą dovaną.

Official Photograph U.S. Navy

Mao: -- Paskubėkim užbaigti A bombą, kad būtų galima ją išbandyti!...

Vaizdas kokio nematysi jokiam kitame pasaulio krašte -- raketieriai ir gansteriai į savo draugo laido tuves suveža gėlių prikrautus automobilius.

KAIP VEIKIA NUSIKALTIMŲ SINDIKATAS

DIDŽIOJI TARYBA

Gangsterių sindikatas Cosa Nostra neturi viršininko visai Amerikai. Jis valdomas "didžiosios tarybos", arba 12 bosų "komisijos" FBI jau turi jų pavardes. Tai penki minėtieji New Yorko "šeimų" viršininkai, toliau: Joseph Derilli Detroito, Angelo Bruno Philadelphijoje, Sam Giancana Chicagoje, Stefano Magaddino Buffalo mieste, Raymond Patriarca Bostone, John T. Scallich Clevelande ir Sebastian (Big John) La Rocca Pittsburghėje.

Didžiosios tarybos uždavinys išlaikyti sindikato veiklą. Ji taip pat taria galutinį žodį "šeimų" ginčuose. Jei bosas miršta, ji patvirtina jo įpėdinį. Ji taip pat sprendžia naujų "talentų" priėmimą.

Yra žinomi du atvejai, kada

naujieji nariai buvo priimami: 1930 metais priėmimas tęsėsi vienerius metus, 1954 metais ketverius. Pagrindinė priėmimo sąlyga: abu tėvai italų kilmės. Valachi sakosi negirdėjęs nė vienos išimties.

Teoretiškai naujasis narys turi įvykdyti nužudymą prieš galutinį priėmimą, bet pastarojo narių verbavimo metu to reikalavimo jau nebe taip griežtai paisyta. Toliau svarbu, kiek naujokas "gali parpinti pinigų".

"KRAUJO PRIESAUKA"

Valachi buvo priimtas organizacijon 1930 metais vieno restorano užpakaliname kambaryje. Priėmimo apeigoms sienos buvo papuoštos religiniais paveikslais. Ant stalo gulėjo revolveris

ir peilis. Pirmiausiai buvo pradurtas pirštas ir iš jo išlašinta kraujo. Paskui, pakartojus ištikimybės priesaiką, jis turėjo, apgaubęs delnais, išlaikyti degančio popieriaus gabalą. Jis įsipareigojo akla paklusnumą organizacijos vadams. Jis turėjo prisiekti niekad neliestas kito Cosa Nostra nario žmonos. Bet svarbiausia priesaika: "Prabilsiu -- mirsiu!"

Nariams pirmą kartą susitinkant, trečiasis narys turi juos pristatyti. Sutartas sakinyas yra: "Jis yra mūsų draugas", kuriame pagrindinis žodis -- "mūsų". Jei supažindinant bus pasakyta: "Jis yra mano draugas" -- tai sakinyas tiek ir tereikš.

Kiekvienas "paklydęs" prasi-tarimu automatiškai yra nu-teistas mirti. Nužudymas yra "šeimos" reikalas: jos bosas skiria žudiką. Valachi buvęs dažnai skiriamas tokioms egzekucijoms. Vienas atvejis buvo Eugene Gianinni, įtarto žinių teikimu narkotikų agentams, nužudymas.

Lydymas trijų talkininkų, Valachi sekė Gianinni ištisą savaitę. Buvo nustatyta, kad tas reguliariai atvykstas palošti kauliukais į vieną lokalą. Tada buvo iš-tirta aplinka ir rasta, kad nesunkiai galima patekti į gretimą gatvę, kurioje galima pastatyti automobilių pabėgimui.

Valachi prisigretino prie numatytos aukos ir jie kartu praleido vakarą girtaudami. Tada Valachi jį supažindino su tūla mergina ir paliko juodu vienus. Keliom dienom vėliau buvo duotas žodis į lošimo punktą, kad Valachi būtų noris susitikti su Gianinni. Gianinni iš karto atsargiai apsidairė pro durų plyšį, bet pamatęs Valachį vieną, išėjo laukan. Valachi paklausė jį, kaip patinkanti mergina. Gianinni nespėjo atsakyti. Policija užregistravo, kad Gianinni lavonas buvo rastas 6,20 val. ryto. "Nežinomas asmuo", kaip sakoma policijos protokole, paleidęs į jo galvą dvi kulipkas.

Eilinis laikraščio skaitytojas gal ir nekreipė dėmesio į trumpą žinutę, bet Cosa Nostra taip apsaugo milžiniškas pajamas iš narkotikų, lošimų ir kitokių šaltinių.

DIDŽIOSIOS PAJAMOS IŠ NARKOTIKŲ

Vienas iš pajamų šaltinių yra "pinigų skolinimas". Cosa Nostra gana nesunkiai duoda paskolas, imdama 20% per savaitę. Tai reiškia, jei kas pasiskolina 10,000 dol., po metų turi grąžinti 114,000 dol.

Tai siaubingas plėšikavimas, bet tam, kuris negali gauti pinigų per normalius kanalus, pagunda taip pat didelė. Po to ne-

retai jis pamato įsigijęs naujus firmos partnerius, arba tapęs sukčiautojų biuro iškaba. Nesenai New Yorke federalinis teismas svarstė bylą, kurią pavadinu "įžuliusia bankroto apgaule". Trys sindikato nariai, paskolinę 80,000 dol., perėmė mėsos perdirbimo firmą, iš kurios pasigriebė apie 750,000 dol. per savaitę.

Bet pelningiausias uždarbis gaunamas iš nelegalaus narkotikų importo. Pavyzdžiui, svaras heroino, nupirkas, Marseille, Prancūzijoje, iš 500 dol. Amerikoje vidutiniškai realizuojamas už 32,000 dolerių.

Pastaruju metu, federaliniam narkotikų biurui stipriai palaužus kontrabandą, didžioji taryba nepritarianti tam šmugeliui. Bet tai iššaukė sunkesnę problemą: pradėjo pakriksti Cosa Nostra disciplina, nes atskiri nariai vis dėlto slapta įveža narkotikus.

Valachi nusiskundė, kad pastaruju metu "niekas nesirūpinęs organizacija, kaip geraisiais laikais", o gobšūs bosai tesistengia tik praturtėti. "Geraisiais laikais" kiekviena "šeima" dalindavo uždarbį tarp visų narių, o dabar vien tik Chicagoje tos tradicijos tebesilaikoma. Užtat didėjanti praraja tarp vadų ir kareivių. Kalėjime sėdinčio Vito Genovese turtas skaičiuojamas 30 mil. dol., Detroito bosas Joseph Zerilli prabangiai gyvena puošniame Grosse Pointe priemiestyje, o eiliniai nariai kartais jau turi dirbti uostuose ir statybose. Iš kitos pusės, bosai panaikinę "galvos mokesčius", siekčius 25-50 dol. per mėnesį. Tie pinigai būdavo naudojami samdyti advokatams, jei "kareivis" įkliudavo, ir išlaikyti jo šeimą, jei jis atsidurdavo kalėjime.

INTRIGOS

Pavydas ir intrigos siekia ir pačias Cosa Nostra viršūnes. Pastaraisiais metais niekas tiek nesukėlė susijaudinimo organizacijoje, kaip nepavykęs bandymas nužudyti Frank Costello, jam įeinant į Manhattano viešbučio vestibulį. FBI tik dabar pirmą kartą patyrė šios istorijos užkulius.

Apie 1935 metus Vito Genovese turėjo bėgti užsienin, kad išvengtų teismo už žmogžudystę. Costello, vienas jo pagalbininkų, perėmė "šeimos" vadovavimą. II Pas. karo pabaigoje Genovese buvo rastas Italijoje. Mussolinio garbintas už stambi finansinę paramą fašistų organizacijai, jis po karo pradėjo dirbti amerikiečių okupacinės valdžios įstaigose, tuo pat metu vystydamas juodąją rinką. Pagaliau iššifruotas, buvo grąžintas į Ameriką teismui. Prieš pat bylą, pagrindinis liudininkas buvo rastas negyvas kalėjimo celėje. Jis buvo nuuodytas.

Paleistas iš kalėjimo, Genovese palaipsniui atgavo "šeimos" kontrolę, bet Costello vis dar tebekontroliavo lošimų tinklą. Genovese nusprendė jį pašalinti nužudymu, bet žudikas besukibėdamas tiksliai nepataikė, tik sužeisdamas Costello. Tačiau atentatas vis dėlto sumažino Costello įtaką, ir dabar jis teismuose kovoja prieš deportacijos įsakymą.

"MIRTIES BUČKIS"

Bet 1959 metais ir Genovese pagaliau buvo pagautas ir nuteistas už narkotikų kontrabandą. Metais vėliau kalėjime atsidūrė už tą patį nusikaltimą ir jo pavaldinys Valachi. Juodu buvo laikomi vienoje kameroje.

Viskas buvo ramu iki 1962 metų gegužio, kada Valachi patyrė, kad organizacija jį nuteisė mirti. Kelionis dienomis vė-

liau, Genovese atsikuko į jį ir tarė: "Kai obuolys pradeda pūti, jis išmetamas." Tada priėjęs jį atsisveikino "mirties bučiu" -- pabučiavimu į abu skruostus.

Valachi skubiai pasiprašė perkeltas į vienutę. Praėjo mėnuo, bet Valachi neprasitarė to reikalavimo priežasties. Jis buvo grąžintas į "normalų kalėjimo gyvenimą". Tą patį rytą jo kameron buvo atgabentas naujas kalinys, kurį jis nusprendė būsiant organizacijos sprendimo vykdytoju ir užmušė.

Valachi reveliacijos davė progos FBI įstaigoms pradėti visą eilę tyrinėjimų, kurie jau duoda vaisių. Valachi liudysias viešo-

je byloje, jei iki to laiko sindikatas neprieis jo nužudyti.

PUIKI DOVANA ANGLISKAI SKAITANTIEMS!

Amerikonų spaudoje pagarsėjusi Jurgio Gliaudos knyga "House upon the sand" (Namai ant smėlio), gaunama ir Dirvoje. Kaina \$3.95.

Įsigykite ar užsisakykite paštu. Dirvoje gaunami ir visi kiti Jurgio Gliaudos kūriniai.

HOTEL NIDA CORP.

SEVENTH & PARK AVENUES ASBURY PARK, N. J.
Prospect 4-7788

Įvairiais metų laikotarpiais malonu visad atsilankyti gražiąjame Asbury Parke prie Atlanto ir pailsėti apskritus metus veikiančiame viešbutyje "Nida" 7-tos ir Park Ave. kampe. Tel. PR 4-7788. Švarūs kambariai, pigūs ir skanus maistas.

Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams. Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusu.

Savininkai P. C. Mačiuliai.

DIVIDENDŲ MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDŲ KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBŲ GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBASKAS, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

POTTAWATTAMIE

Resort

Naujausia lietuvių įsigyta vasarvietė, 7 mylios į šiaurę nuo St. Joseph ir Benton Harbor, Mich. prie 31-33 US kelio. (100 mylių iš Chicagos, 30 mylių į šiaurę nuo Union Pier, Mich.).

Tai dvidešimt penki akrai gražios Michigano ežero pakrantės su tūkstančiu pėdų privačiu paplūdimiu. Iš Chicagos pasiekama važiuojant Indiana greitkelio, US-12 ir nuo Union Pier US-94; St. Joseph'e įvažiuojama į US-31-33 kelią.

- Švarūs motelių ir atskirų namukų kambariai su visais patogumais.
- Erdvios žaidimams ir poilsiui skirtos patalpos.
- 250 svečių talpinanti valgykla.
- Gausus ir įvairus maistas.
- Puošnus baras.

Ideali vieta organizacijų ir grupių išvykoms, suvažiuavimams, studijų savaitėms ar savaitgalių pramogoms.

Dėl informacijų skambinti ar rašyti: P. Ambutas
Chicagoje, POTTAWATTAMIE RESORT
REpublic 7-0770 Route 3, Box 400
(po 6 val. vakaro). Benton Harbor, Mich.
Tel. WALnut 5-6243.

VISI KELIAI VEDA Į POTTAWATTAMIE ...

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. ANTIQUE, Four Roses 86 proof Str. Burb. Whiskey 5th \$3.98
2. BARNETT Prancūziškas konjakas 5th \$4.98
3. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška 5th \$3.98
4. Import. 6 metų CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98

5. NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
6. METAXA, Graikų brandy, 90 proof 5th \$5.75
7. VAT 69 SCOTCH Whiskey 5th \$4.98
8. BORDEAUX French vine 5th \$0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA ★★ ★
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Ciuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Ciuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,

R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

BENDRUOMENĖ GYVA TEN, KUR GYVAS JAJA PASITIKĖJIMAS

Lietuviai nėra bendruomenės išradėjai. Bendruomenėje mes gimėm, bendruomenėje gyvenam, bendruomenė yra aplink mus ir šalia mūsų, kur nepažvelgsi.

Bendruomenė, kaip orą, pajusi visur, kur kvėpuojama viltimi, pasitikėjimu ir siekimais geresniam, tobulesniam ir ideališkesniam gyvenimui. Bendruomenė yra gyvenimo investicija, kurios vengia tik trumparegiai robinsonai. Investicija neveiksminga ir nenaudinga tarp keturių sienų. Gyvenant reikia ne tik pastogės, darbo ir susisiekimo priemonės. Gyvenant pasigendi talkos, draugiškumo, geresnių gyvenimo sąlygų, na, šalia to, kas taip gyvenimiška, pridėjime dar idėjas ir tuos metmenis, kurie reikalingi ir lietuviškosios bendruomenės gyvenimo ir išsilikimo kilimui.

Bendruomenėje, turinčioje idėją ir aiškų užsibrėžtą tikslą; bendruomenėje, kurioje gyvas tikėjimas ir pasitikėjimas, išauga bemačiant bažnyčių, mokyklų ir salių pastatai, vertinami milijonais dolerių. Ir ne vienas stebimės, kaip toje, palyginti, menkoje bendruomenėje, teisybė sakant, parapijoje, atsiranda tiek daug drąsos, jėgos ir pajėgumo sukurti vertybės, kurių neįstengiamie atsiekti galvoda mi, kad gi esame už parapiją kur kas pajėgesni, galingesni, idėjiškesni, kultūringesni ir t.t. ir t.t.... Otačiau, tai nėra nei paradoksas, nei anekdotas. Tai realybė, pro kurią praeinam stebėdamiesi, bet išvadų nepadare. Geriau sakant, nei nedrįsdami išvadų daryti.

Gi nieko nepaprasto ir nieko ypatingo čia neišradome. Konstatuojame tik faktą, kad tikslą užsibrėžti ir ryžtis jį įgyvendinti verta tik tada, kada turima idėja turi ir pasitikėjimą ir aiškų nusistatymą, kad siekiamasis tikslas naudingas, reikalingas, gerai suplanuotas ir, be jokios abejonės, įgyvendinamas.

Kyla klausimas, kodėl kai kurie gražūs ir neabejotinai vertingi tikslai taip sunkiai įgyvendinami? Kai kurie jų skuboti, iki galo neišsvarstyti, skubinami įgyvendinti, užbėgant už akių kitiems, taip pat dar nęgyvendintiems tikslams ir pan.

Tik pažvelkime arčiau į mūsų bendruomeninį gyvenimą ir rasime jame projektą vejančią kitą, eilių eiles rezoliucijų, nutarimų, siūlymų, idėjų, skundų ir nepasitenkinimų. Tame konglomerate lieka skriaudojė mūsų vargo mokykla, jaunimo organizacijų veikimo sąlygos, beveik jokių fondų stipendijoms, daug kur nėra net pastogės bet kuriam veikimui ar bendruomenės egzistencijos įrodymui.

Būtų klaidinga teigti, kad savąja bendruomenine idėja nepasitikim. Pasigendame joje tik gyvenimiškesnio jo vykdymo. Turėdami ir energijos ir pakankamos potencijos, nesitenkiname galimybių ribomis, o šokdami per toli, darome klaidas -- ir, sportiniu terminuariant, šuolis lieka nepripažintas.

Mūsų bendruomeniniame gyvenime pasigendame gyvenimiškesnės realybės, kurioje galėtų bręsti, augti ir bujoti labai naudingi ir reikalingi bendruomenei darbai.

Bendruomeniniame darbe garbė ateina ne su įsipareigojimu, bet su atliktu darbu. Mes dažnai pasitenkiname manydami, kad garbė glūdi užimamame poste, o ne tame poste atliktose pareigose.

Bendruomenė nėra tik forma ir tradicija. Bendruomenė yra gyvas organizmas. O kaip toks, ji privalo funkcionuoti normaliai. Arba ji miršta nuo aukšto kraujo spaudimo ar gyslų užkalkėjimo. Bendruomenė nereikia nuolat priminti jos statusus, chartas, nutarimus ir rezoliucijas. Statutai ir chartos savaime nieko nesukuria.

Žinodamas, kad gyvenu ne laukinio gyvenimą, kartu žinau, kad gyvenu konstitucinėje santvarkoje. Žinodamas, kad esu sąmoningas lietuvis, kartu žinau, kad gyvenu Lietuvių Chartos įtakoje. Bet visa tai neatpalaiduoja sąmoningo žmogaus nuo įsipareigojimų ir jų įgyvendinimų, nes jau 431 metais prieš Kristaus gimimą graikų filosofas Thucydidas pasakė, kad vyras, nesidomįs bendruomenės reikalais, traktuojamas ne kenksmingu, bet nenaudingu. Niekas nenori bendruomenei būti kenksmingu. Bet ar visi esame jai naudingi, spręskime kiekvienas pagal savo sąžinę. (J.Č.)

SVARSTYMAI IR NUOMONĖS

VERGŲ PREKYBAI SUKLESTĖJUS

Kristus buvo labai supykęs ant žydų, kai tie šventyklą buvo pavertę prekyviute. Šių pirklių sąvokos ir siekimai nepasikeitė nuo Kristaus laikų, nežūrint kurios tautos ar religijos jie būtų. Pirkliai mainikauja pinigais prekėmis ir žmonėmis, ypač pastaruoju laiku pagyvėjo prekyba ne tik pavieniais žmonėmis, bet ištisomis tautomis.

Prekybą žmonėmis seniau vadindavo vergų prekyba, dabar vergų nebemini, bet jų vietoje prekybos objektu išliko taika. Toji nekaltoji taika bus apmokėta milijonais vergų, pardudamų Maskvos budeliams. Po taikos pastogė galima viską daryti: atsikvilti žmoniškumo ir sujaukti taikos ir laisvės sąvokas.

Amerikos negrai kaip ir kiti gyventojai turi taiką ir dėl jos nekariauja, bet negrai yra verčiami ir skatinami kovoti dėl savo laisvės. Tuo tarpu nei žodžio neužsimenama apie aukštos kultūros europiečius, pavergtus Maskvos budelių. Kodėl vieniems liepiama kovoti dėl laisvės, o kitiems draudžiama? Prisiimkime tik Kubos pabėgėlių pastangas laisvei atgauti...

Dabar pradėdama kalbėti apie vadinamą nepuolimo paktą tarp NATO ir Varšuvos blokų. Kaip galima kalbėti apie nepuolimo paktą, jei milijonai pavergtųjų?

Apie paktą būtų galima kalbėti tik tada, kada Rytų Europos Kraštai būtų išlaisvinti,

A.M.

Buenos Aires operos parodų salėje birželio mėn. buvo suruošta pagarsėjusio visoj Pietų Amerikoj mūsų tautiečio dail. Jono Rimšos kūrinio paroda, kuri susilaukė didelio susidomėjimo argentiniečių tarpe. Nuotraukoje grupė lietuvių su dailininku parodoje. Iš kairės: Graciela Bukeyvičiūtė, Vanda R. Vilutienė, Janina ir Jonas Rimšai, O. Gintilienė, O. Bukeyvičienė, H. Pranskėnienė, S. Gintylaitė ir inž. J. Bukeyvičius.

Pr. Ožinsko nuotrauka

DAINŲ ŠVENTĖ PASAULINĖJE PARODOJE

J. ŽILEVIČIUS

Kadangi chorvedžiai visada yra idealistai ir visa širdimi atsida-
vę dainai ir muzikai su jaunimu,
reikia manyti, dalyvių, karštai
remiančių Lietuvos laisvinimo
propagavimą, netruks.

Chorų pasirušimui sunkumų
sudaro poatostoginis metas ir
taip pat chorų tuščios kasos ke-
lionių išlaidoms padengti.

Šių žodžių autoriui teko nuo
1930 metų su jungtiniais choralais
veikti beveik 25 metus, gerai
pažinti ir pamatyti, kaip vieto-
se chorvedžiai su choralais ruo-
šėsi panašioms, ar šiaip dides-
nėms šventėms. Vienoje vietoje
chorai rengė kortavimo vakarė-
lius, kitoje šokių, vaidinimų kon-
certus, kitur net kosmetikas par-
davinėdavo, eidami per šėlmas.

Žodžiu, jaunimas, lyg bitės avilyje
sujudo. Šalia to, kiti apsidėjo
mėnesiniais mokesčiais bendrai
choro kasai, pradėjo stoti naujų
narių, norinčių drauge veikti, da-
lyvauti istorinėje Dainų Šventė-

je. "Muzikos Žinios" ėjo siste-
mingai kas mėnesį, red. N.
Kulys buvo užleidęs vyriausio-
jo dirigento ir komiteto prane-
šimams įvairių chorams infor-
macijų puslapį. Tuo metu buvo
malonu veikti. Aplankiau du kar-
tus visus, su maža išimtimi, cho-
rus asmeniniai net po du kartus,
buvo širdingas, glaudus ir drau-
giškas ryšys tarp vyr. dirigento,
chorvedžių ir choristų. Tai buvo
darni, viena neperskiriama šei-
ma. Širdingai ir aktyviai rėmė
Kunigų Vienių, Vargonininkų
Sąjungą ir Parapijų Chorų Są-
jungą (turiu mintyje 1939 m. Pa-
saulinėje Parodoje Lietuvių Die-
nų), todėl ir galėjo beveik 3.000
choristų suvažiuoti. Tuomet ir
chorai buvo skaitlingesni, chor-
vedžiai pajėgesni, nes dalis jų
jau yra pasitraukę, o jų vietoje
ne visur atsirado tinkantis pa-
kaltas. Yra vilties, kad suglau-
dus visas jėgas, bandant įtraukti
buvusius senuosius choristus ir
kiek galima naujų, chorai padidės
ir bus nugalėtos visos kliū-
tys.

Argentinos lietuvių Aldona Marytė Čikštaitė baigė Buenos Aires vokiečių kultūrinį institutą laimėdama aukso medalį. Ši aukščiausia premija 4 metų bėgyje nebuvo duota nė viename studentui, vis stokoiant reikalingų kvalifikacijų. Žmonių perpildytoje Aula Mag-na ICR salėje, Vokietijos ambasados kultūros attachė dr. Bauer, asistuojant profesoriams F. Reinhardt ir R. Beruti, iškilmingai įteikė A. Čikštaitę premiją. Malonu pažymėti, kad premija knygomis buvo apdovanota kita lietuvių dr. Danutė Ginterytė-Montorfano.

A. Kirstuko nuotrauka

Dabartinio Komiteto pirminin-
kas yra žinomas muzikas - chor-
vedys Alg. Kačanauskas, jo pa-
vaduotoju senasprityrės veikėjas
A. Visminas, sekr. M. Cības,
Operetės choro ir kity chorų ener-
gingas vedėjas, todėl turėtume
visa širdžia jų darbą remti, nes
to reikalauja lietuvių savigarda.
Ši Dainų Šventė pasaulinėje paro-
doje atstovaus Laisvąją Lietuvą.
Kas tokios trokšta, savaime jung-
sis darban, kaip išgalėdamas.
Tegu suskamba galingai pasau-
liui tarptautinėje arenoje mūsų
laisvės simbolis "LIETUVA, TĖ-
VYNĖ MŪSŲ, TU DIDVYRIŲ ŽE-
MĖ".

KVIEČIA REGISTRUOTIS

DAINŲ ŠVENTEI

Pasaulinės Parodos Dainų Šven-
tė numatoma New Yorke 1964 m.
rugpiūčio 23 d. Šiai šventei gau-
tas stadijonas talpinąs 15.000 žmo-
nių parodos rajone ir 50 asmenų
orkestras. Parodos Dainų Šven-
tės muzikų komitetas netrukus
sudarys Dainų Šventės reper-
tuaro komisiją.

Šiuo pranešimu kviečiame vi-
sus JAV ir Kanados lietuvių cho-
rus Dainų Šventėje dalyvauti ir
iki š.m. rugsėjo 1 d. registruo-
tis tos šventės komitete, nuro-
dant choro dirigento vardą ir pa-
vardę, choro adresą ir daininin-
kų skaičių. Užsiregistravusiems
chorams, kai tik bus atspausdin-
tos gaidos, bus išsiųstos nemoka-
mai.

Repertuaro ir registracijos rei-
kalais prašome rašyti Dainų
Šventės muzikų komiteto sekre-
toriui: Mykolas Cības, 59 Van
Nostrand Ave., Great Neck, L.I.
N.Y.

Kartu kreipiamės į lietuvišką-
ją visuomenę su prašymu suda-
ryti sąlygas chorams atvykti
į 1964 m. Parodos Dainų Šven-
tę.

Ta pačia proga kviečiame vi-
sus balsingus tautiečius jau da-
bar jungtis į P. Parodos Dainų
Šventę ir dalyvauti užsiregistra-
vusiuose choruose padidinant jų
gretas.

Komitetas

R. SPALIO

naujai pasirodęs

novelių rinkinys,

ANGELAI IR NUODEMĖS.

išleistas Nidos Knygų Klu-
bo Londone,

jau gaunamas Dirvoje.

Kaina — 2 dol.

GINTARO VASARVIE-

TĖJE, Union Pier, Michi-

gan, ant pat Michigano

ežero kranto galite ramiai

praleisti savo vasaros atos-

togas puikiam didelių me-

džių parke, supančiame te-

niso, krepšinio ir vaikų žai-

dimo aikštelės.

Vasaroti galima su pilnu

išlaikymu; duodamas svei-

kas, šviežias lietuviškas

maistas, arba išsinuomoti

naujus modernius vasarna-

mnius esančius prie pat pa-

plūdimio ir patiems gamin-

tis maistą. Taip pat galima

gauti atskirus kambarius ir

naudotis virtuve.

Dėl informacijų rašyti:

Gintaras Resort, P. O. Box

74, Union Pier, Mich. arba

skambinti Lakeside 8155.

Sav. Viktorija ir Algirdas

Karaičiai

MOKAME

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

4 1/2 %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjome kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone: Virginia 7-7747

John J. Kazanauskas, Pres.

Bostono jūrų skautai Eitų vasarvietėje iškylos metu su instruktoriumi M. Manomaičiu ir iškylos vadovu Ig. Vilėniškiu, jr.

Br. Utenio nuotrauka

BOSTON

JŪRŲ SKAUTAI IŠKYLAUJA

Liepos mėn. 28 d. vyresnieji jūrų skautai, Ign. Vilėniškio vasarvietėje — uoste, turėjo savo iškylą. Vandens sporto instr. Mykolas Manomaitis mokino skautus taisyklingo šokimo į vandenį ir kitų mandrybių.

Antroji iškyla įvyko rugpjūčio mėn. 4 d., šį kartą Eitų vasarvietėje. Reikia pastebėti, kad Eitų vasarvietę, kurią jie nupirko šią

vasarą, yra gana graži ir patogi jūrų skautams ne tik iškylauti, bet ir stovyklauti. Malonūs Eitai kviečia skautus ir jų tėvelius juos lankyti ir pasidžiaugti ežero vandens skaidrumu bei pušynu, kuris juosia jų vasarvietę.

Jūrų skautai ir jų tėveliai apgailestauja, kad tuntininkas — teisių dr. V. Čepas apleidžia Bostoną, tačiau nuoširdžiai linki sėkmės ir ištvermės bedirbant Amerikos universitete profesorius darbas.

Jūrų skautų direkcijos kasininkas Petras Ausiejus šį pavasarį nusipirko So. Bostone mūrinių namų ir jame skoningai įrengė dekekatesų krautuvę. Verčiasi gerai.

• Inž. Č. Mickūnas su savo tėvu ir dviem broliais sudarė bendrovę ir verčiasi namų statyba. Sekasi puikiai.

• So. Bostono lietuviai susilaukė naujų, erdvių laidotuvių namų. Mirusio dr. Pilkos name Lubinas gražiai įrengė laidotuvių namą. Tai iš tikrųjų, erdvi keturių kambarių patalpa, kurioje tikrai neteks dusti ir prakaituoti atėjus mirusiam tautiečiui atiduoti paskutinę pagarbą.

• Veikiam tautinės sąjungos nariui Antanui Vilėniškiui sušlubavo širdis. Paguldytas į ligoninę taisosi dr. Jasičio priežiūroje. Linkime jam greitai pasveikti.

Bronius Utenis

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ!

VISUOMENIŠKA DIETA

V. SKINKA

-- Ar ponas Skinka ant dietos?

-- Ne, aš valgau viską.

-- Tai kaip Jūs sugebate taip plonai atrodyti?

-- Nežinau, gal nepersivalgau!

-- Oi, nesakykite, nesakykite, aš jau penki metai ant dietos, labai, labai sunku svorį numesti. Aš jau beveik nieko nevalgau, tik tiek, kad šiaip taip gyvybę palaikyti. Tokią griežtą dietą pasirinkau, kad jau net vyras sakė: "Gal geriau Tu, Marceliuke, nuo tos dietos atsisakyk, kad nepakenkti sveikatai, nes tavo pasirinkta dieta vistiek veikia priešingai." Tiesa, šią vasarą priaugau, Nedaug -- tik 8 svarus, pereiną žiemą priaugau daugiau, bet, pasakysiu jums teisybę -- tik tai dėl to darbo.

-- Kaip tai dėl darbo, negi nuo darbo galima priaugti?

-- Aišku dėl darbo. Tos visos vakarienės, -- tai pagerbimo, tai 25 metų sukakties, tai ALT-Balfo, tai Bendruomenės, tai parapijos ir vis skambina ir skambina. Marceli padėk, Marceliuke paruošk, Marceliuke iškepk, Ogi visi žino, kad niekas nemoka taip Napoleoną iškepti, kaip aš. Ir visos prašo recepto. Bet vistiek pas jas išeina ar per riebus ar per saldus, Pasmane Napoleonas -- tai tikras Napoleonas!

-- Tikras? Net su kardui trikampe kepure?

-- Ar juokaujate? Jūs vyrų nieko nesuprantate! Tik paragavus -- kožnas tuoj pasakys, ar Napoleonas keptas mano ar kitos. Visai kitas skonis -- europietiškas, nuo

perdaug cukraus burnoj kartensidaro!

-- Kaipgi nuo kepimo galima pariebėti?

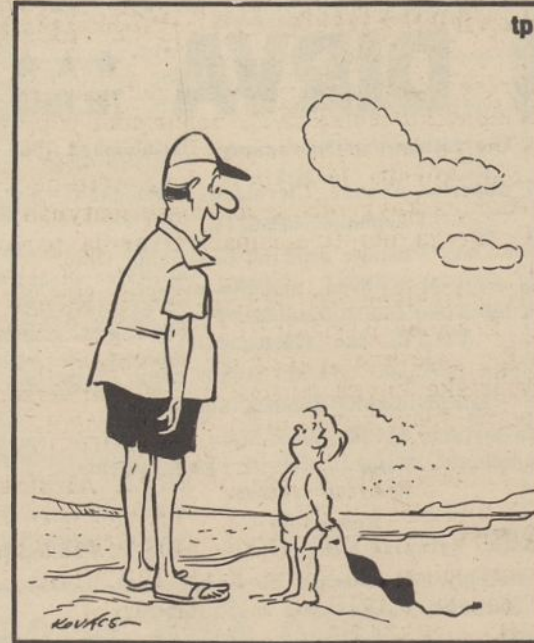
-- Taigi ir sakau, kad jūs, vyrai, nieko nesuprantate. Negalima nei iškepti nei išvirti neišragavus. Reikia išragauti. Net šaltus valgius -- kaip vinigretą, košeliene, buterbrodus ir tuos reikia išragauti, kad būtų skanus. O jau tortų ar pyragaičių tešlą -- tai būtinai. Tol ragauti, vis po truputį, pridant prieskonių, kol skonis yra kaip reikiant, europietiškas. Jūs paklauskite savo žmonos -- ji jums tą patį pasakys, kitaip nieko skanaus nepadarysi. Aš vis galvoju kas užmuša mano dietą? Ir prie jau išvados, kad tie išragavimai. Atsisakyti nuo bankietų paruošimo -- reikėtų susipyksti su Bendruomenės Jonu, ALto Petru, Balfo Kaziu, parapijos klebonu ir su visais kitais vyro draugais, kurie nori paminėti vienas kito kokią nors sukaktį ar šiaip vienas kitą pagerbti. O veikėjas ar neveikėjas -- visi nori pasi-vaikinti skaniai, lietuviškai. Su "poteito čipsais" ir "Cocacolės" bonka neprivaikšinsi, -- ne čia gi mę. Nors ir geriausios dietos laikausi, bet rezultatai priešingi, nes reikia aukotis dėl kitų. Ir suknelę, patalą sunkiau nusipirkti, nėra tokio pasirinkimo, kaip plonomis. Taigi, nėra taip lengva, kada dieta jau nepadaeda...

-- Tai gal tada geriau visai atsisakyti nuo dietos ir pasilikti tik paragavimus verdant ir kepanč?

Netikėtas susitikimas maždaug po 30 metų nesimatymo Beverly Shores vasarvietėje... Stovi iš kairės: J. Baranauskas, S. Žvynienė, A. Molėjus, A. Rukšėnas, V. Žvynytė ir J. Žvynys.

V. Bacevičiaus nuotrauka

— Parodyk man kur radai!...

Pasaulio nuotaikos kelionės įspūdziais vadovaujantis

MUZIKAS J. BERTULIS, viešėdamas Europoje, prisuntė žiupsnelį savo įspūdzių, kuriuose jis patiekia ne politiko patirtas nuotaikas.

VOKIETIJOJE tebegyvenama prez. Kennedžio paliktais vizito įspūdziais, nuotakomis ir tais reikalais diskusijomis. Vokietija negali užslėpti dėkingumo jausmų Amerikai, padėjus atstatyti karo sugriautus miestus ir kraš-

to ūkį ir globojant politiškai pokario laikotarpyje. Tai supranta visų pakraipų vokiečiai, tačiau šiuo metu jau nebe visi tam "entgegen geht" (rodo palankumo), nes, kaip ir visame pasaulyje, taip ir čia, atsiranda politinių ir partinių interesų, skiriančių žmonių nuotaikas ir šiuo klausimu.

Vokietijoje gyveną angli liko nepatenkinti Kennedžio vizitu. Taip pat ir italai. Nusiskundžiama prezidento patarėjais, kurie esą vienašališkai, o prezidentas jais pasitiki. Padaryta kelionės metu ne mažai diplomatių klaidų, kurios kenkia prezidento griežtiems pažadams ir toliau ginti Berlyno ir Vokietijos interesus.

-- Ko ten atsisakyti? Tik pagalkvokit, aš laikau labai geros garantuotos dietos, per penkis metus atmintinai išmokau. Pavyzdžiui, pietums galima tik pusę puoduko sunkos, vieną vidutinę bulvę, vieną žalią pipirą ir pusę puoduko vaisių. Ir jei vaisiai iš dėžučių, tai syrupą reikia nuvarvinti -- nei nebandyk suvalgyti ir pats save apgauti. Štai jums ir mano dienos pavyzdys.

Aš paklausiau ponios, ar ji pirma suvalgo savo dietinius pietus, o jau paskui gamina vyrui ar priešingai.

-- Savo pietus aš suvalgau pirmą valandą, o vyrui pradėdau gaminti apie 4 val. Begaminant, žinoma, noriu ar nenoriu, bet turiu išragauti. Po savo pietų turiu prigulus pailsėti, nes nepakaktų jėgų puodą nukelti. Tai dabar spėskite patys, ką reiškia būti ant dietos ir pasilikti sveikai ir linksmai -- šypsojantis prarijus žalią pipirą. O savaitgaliais vėl dirbti klubų virtuvėse, ruošti maistą šimtams svečių...

Abudu atsidusom. Kančia nėra juokinga. Nusivylimas nėra juokingas, kokios rūšies jis bebūtų.

ITALIJA, tai neišsėmiamas dvasinio turto aruodas. Kartuturistus stebina nepaprastai gyvas susisiekimas Italijos miestuose. Signalinių šviesų rasi vos keletą.

-- prie didesnių sankryžų. Ogatvėse-gatvėse tikras susisiekimo priemonių mišinys. Tačiau, nors ir važiuojama neprastu mums greičiu ir vikrumu, neteko girdėti apie didesnes susisiekimo nelaimės. Susisiekimas mažai tvarkomas ir visi važiuoja, kaip kam patinka.

Lietuviai Romoje jaučiasi tvirčiau išrinkus naują popiežių Povilą. Ministeris St. Lozoraitis Prancūzijos prezidento de Gaulle esąs patvirtintas Lietuvos atstovo pareigose tačiau įvairios aplinkybės verčia jį dar pasilikti Romoje.

Tiek vokiečiai, tiek ir italai apie lietuvius atsiliepia labai šiltai ir palankiai.

Ypatingai Italijoje lietuvių vardas aukštai vertinamas ir italai rodo didelį lietuviams pasitikėjimą. Lietuviai yra mieli svečiai italų šeimose.

KAI RUSAI ATEINA

(ISTRAUKA IŠ KNYGOS "WENN DIE RUSSEN KOMMEN")

ROBERT RAID

(5)

Elfi pridėdą pirštus prie lūpų:

— Tylėk, mano vilke. Prašau, tylėk.

Mudu sėdime prie lango. Kas tik nori patekti į namus, turi pereiti kiemą. Vienas iš mūsų neatitraukia akių nuo kiemo.

Prasiveria vartai — įeina Justas ir Edas. Justas mažais, skubiais žingsneliais, Edas lėtais ir sunkiais, lyg koks bernardinai. Atidaręs duris įsileidžia draugus vidun. Justas nesisėda, palieka vidury kambario.

— Olevas krito, Robertai. Jie užmušė jį. Petras išvežtas.

Justas krinta į fotelį. Jo pečiai sugniūžta. Edas atsi-
dūsta:

— Tikrai, Robertai. Tu žinai, kad išvežimai prasi-
dėjo pirmą valandą nakti. Anksti rytą aš jau buvau mie-
ste ir mačiau Petrą su tėvais sunkvežimyje. Tėvai buvo
sugniūžę, bet Petras sėdėjo išdidus ir ramus ant savo
lagamino. Net nuostabu! Mane pastebėjęs jis nusišypsojo.
Sunkvežimis pasuko į uosto pusę.

— O kaip Olevas?

Edo didžiulės rankos susigniauzia į kumščius. Veide — kankinamo gvvulio sopulys.

— Olevas. Buvo taip, Robertai. Pamatęs Petrą sunk-
vežimį, aš stačia galva neriau pas Olevą. Norėjau žinoti,
kaip jis ir Ele... Butą radau jau užpliombuotą. Jau no-
rėjau pasišalinti, kai atsidarė kito buto durys ir moteris
įsitraukė mane į kambarį — ji buvo keletą kartų mane
pas Olevą mačiusi. Ir ji papasakojo, kas naktį įvyko. —
Edas užsikirto. — Ar neturi ko išgerti, Robertai?

Elfi atsistoja ir grįžta su buteliu ir stiklais. Pripilu,
sudažiam ir išgeriam.

Justas kreipiasi į motiną:

— Atleiskite, ponai Raidienė, kad mes taip...

Motina karčiai šypsteli:

— Ką tu čia, Justai! Dabar mes juk visi viena šeima.

Edas pastato stiklą.

— Taigi, apie 2 val. nakties šie driskiai ateina pas Olevą. Jo motina buvo jautri ir pirmoji atidarė duris. Jie pastumia ją į šalį, įsiveržia į butą, isako greitai apsirengti ir susidėti daiktus. Duoda 15 minučių laiko. Elo buvo tik naktiniuose ir nuėjo į miegamąjį apsirengti. Raudonarmietis paskui ją — kad neišleistų iš akių. Ruskis nuplėšė jai marškinius, Elo suklykė. Olevas pasigriebęs kėdę puolė raudonarmietį. Enkavedistas savo naganu smogė Olevui į galvą. Olevas susmuko. Dar norėjo pakilti, enkavedistas smūgi pakartojo, o atsisukęs raudonarmietis šautuvo buo-
žę suskaldė jam kiaušį. Jis iš karto buvo negyvas. Tada jie paslėmė abi moteris vien tik naktiniuose, sumetė į sunkvežimį drauge su Olevu lavonu ir išvažiavo.

Elfi suima mane už rankų:

— Jis mirė, kaip vyras turi mirti. Gynė savo šeimą ir krito. Kilni mirtis.

Justas trenkia kumščiu į talą.

— Kilni mirtis sakai, Elfi? Galbūt. Bet vistiek mir-
tis, mergaitė! Vien tik iš mūsų klasės — Alfai miręs, Ar-
no miręs, Kalle miręs, Voldi suimtas, greičiausiai miręs,
Petras išvežtas, Olevas miręs. Nežinia, kaip su kitais —
gal jie irgi negyvi.

Aš užspaudžiu cigaretę.

— Tu suminėjai tik mūsų klasės draugus. Bet visa-
me Pabaltijy — Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje šimtai tūks-
tančių žmonių žudoma ir tremiama. O kiek dar bus išvežta
ir nužudyta! Bet ateis ir rusams diena! — Aš išgeriu
stiklą ir sviedžiu ant grindų.

Motina krūpteli.

— Robertai! Tu nusidėdi!

— Nusidėdu? Kas yra nuodėmė, mama? Kas šian-
dien kalba apie nuodėmę?

Elfi veidu perbėga šypsena.

— Mama, palik! Jis negali kitaip. Jis taip galvoja ir
gyvena. Robertas turi toks būti!

Ji užmerkia akis. Draugai pasišalina.

Sėdim ir laukiam. Vos girdimi žingsniai kieme ir
laiptuose. Pasibeldžia. Atidarau duris. Prieš mane Lionė.

— Atleisk, Robertai. Turiu su tavim žodį.

Įsivedu į kambarį, supažindinu su mama ir Elfi. Ji
nervingai užsirūko.

— Robertai, aš turiu dingti. Pereitą naktį ieškojo
manęs ir Metos.

— Meta Narvoje. Gerai, kad tu neįkliuvai.

Ji šypsteli.

— Aš miegojau pereitą naktį kitur. Tik rytą sužino-
jau, kad rusai mūsų ieškojo. Viskas, ką ant savęs turiu.
Net ir bare negaliu pasirodyti.

— Ko greičiausiai turi dingti, Lionė.

— Taip. Dėl to kaip tik ir atėjau.

— Turi kur pasidėti, arba aš tave...

Ji nusišypso.

— Ačiū, Robertai. Turiu kur slėptis. Laikinau prisi-
glausiu ten kur pereitą naktį praleidau.

Įsiterpia motina:

— Gal ko reikia, panele? Gal aš galėčiau padėti?

Lionė tik patraukia pečius.

— Nežinau, ponai. Jeigu kartais pamainą apatinių
baltinių gaučiau...

Motina nueina į miegamąjį. Po valandėlės grįžta su
pakietėliu.

— Priimkite, panele. Gal kartais jums bus ir per-
maži, bet kaip tokiu metu...

— Labai ačiū, miela ponai. — Ji atsistoja išeiti.

— Gal mes kartais čia kur nors tave priglaustume?

Ji papurto galvą.

— Ačiū, Robertai. Aš turiu gerą vietelę. Kad tik tie
vokiečiai greičiau...

Motina paduoda jai ranką.

— Dieve, kad tik tie vokiečiai greičiau...

Nuo durų Lionė atsigręžia:

— Iki, brangusis.

— Sudiev, Lionė.

Ant slenksčio ji stabteli.

— Nesakai iki pasimatymo, Robertai?

(Bus daugiau)

Užsisakykite knygas Dirvoje

Dirvos administracija mielai patarnauja tiems mūsų tautiečiams, kuriems knygą neparanku įsigyti dėl gyvenamos vietos ar kitų aplinkybių, tačiau, kurie myli lietuvišką žodį, kūrybą, ir kurie mielai norėtų ne tik papuošti lietuviškomis knygomis savo knygų lentynas, bet ir tąja ar kita knyga norėtų susipažinti ar ją panaudoti kaip dovaną.

Čia patiekiame dalį knygų sąrašo. Stengsimės jį papildyti. Prašome jį išsikirpti ir pasaugoti ateičiai, nes ne visą laiką galėsime jį įtalpinti Dirvoje.

Pasirinkę knygą, atsiųskite čekį atitinkamai sumai ir už poros dienų knyga ateis pas jus paštu.

LITUANISTIKA, MEMUARAI, ALBUMAI:

Prof. V. Biržiška, ALEKSANDRYNAS I ir II tomai	\$7.50.
DABARTINIS LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS	\$12.00
M. Krupavičius, LIETUVIŠKOJI ISEIVIJA	\$2.00
Dr. A. Šapoka, LITHUANIA THROUGH THE AGES	\$3.50
VI. Vijeikis, LIETUVA — MANO TĖVŲ ŽEMĖ	\$7.00
L. Valiukas, LITHUANIA LAND OF HEROES	\$4.75
V. Sruogienė, LIETUVOS KULTŪROS ISTORIJS	
BRUOŽAI	\$2.00
L. Dambriūnas, LIETUVIŲ KALBOS SINTAKSĖ	\$2.50
V. Kavolis, LIETUVIŠKASIS LIBERALIZMAS	\$3.00
M. Biržiška, LIETUVIŲ TAUTOS KELIAS	\$3.00
R. Skipitis, NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ	
STATANT	\$5.00
V. NAGIUS-NAGEVICIUS	\$6.00
J. Petruitis, KAIP JIE MUS SUSAUDE	\$1.80
Dr. Jonas Balys, LIETUVIŲ TAUTOS LOBYNAS	\$3.00
Jonas K. Karys, NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS	
PINIGAI	\$5.00
Bronys Raila, TAMSIAUSIA PRIEŠ AUŠRĄ	\$5.00
Bronys Raila, IŠ PASKENDUSIO PASAULIO	\$5.00
J. Bachunas, VANAGAITIS	\$2.00
Dr. J. Prunskis, VYRAI KLYSTKELIUOSE	\$3.00
J. Andriūnas ir P. Svyrius, LIETUVA TIRONŲ	
PANČIUOSE	\$1.50
P. Andriūso ir VI. Radzevičiaus, BLEZDINGĖLĖS	
PRIE TORRENZO	\$2.00
AUSTRALIJS LIETUVIŲ METRAŠTIS	\$10.00

ROMANAI, NOVELĖS, POEZIJA:

R. Spalis, ANT RIBOS	\$4.00
R. Spalis, ANGELAI IR NUODEMĖS, novelės — kietais viršeliais	\$2.00, minkštais — \$1.50
F. Neveravičius, BLASKOMOS LIEPSNOS, 2 tomai po	\$2.0
V. Ramonas, DAILININKAS RAUBA, novelės	\$3.50
V. Ramonas, CROSSES (angliškai)	\$4.00
V. Ramonas, MIGLOTAS RYTAS	\$2.00
St. Santvaras, Aukos TAURĖ, poezija	\$2.50
A. Škėma, BALTA DROBULĖ	\$1.50
Alė Rūta, BROLIAI	\$1.50
Alė Rūta, — MOTINOS RANKOS	\$4.00
Alė Rūta, PRIESAUKA	\$3.25
Alė Rūta, ŽVAIGŽDĖ VIRŠUM GIRIOS	\$4.00
Alė Rūta, Į SAULĖTEKĮ	\$1.50
Pulgis Andriūsis, DAINA IŠ KITO GALO	\$2.00
J. Švaistas, JO SUZEDĖTINĖ	\$4.00
J. Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS	\$2.75
J. Švaistas, ELDORADO	\$1.80
Jurgis Gliuda, HOUSE UPON THE SAND (angliškai)	\$3.95
Jurgis Gliuda, IKARO SONATA	\$2.00
Jurgis Gliuda, NAMAI ANT SMĖLIO	\$2.00
V. Volertas, UPĖ TEKA VINGIAIS	\$3.50
Jonas Grinius, GULBĖS GIESMĖ (drama)	\$3.00
LITHUANIAN QURTET	\$4.95
LITHUANIAN FOLK TALES	\$4.50
SELECTED LITHUANIAN STORIES	\$5.00
V. Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ	\$2.50
Alg. Mackus, NEORNAMENTUOTOS KALBOS	
GENERACIJA IR AUGINTINIAI, poezija	\$3.00
Alg. Mackus, JO YRA ŽEMĖ, poezija	\$2.75
Maironis, JAUNOJI LIETUVA — kietais viršeliais	\$2.00, minkštais — \$1.50
M. Vaitkus, MISTINIAME SODE	\$3.00
A. Giedrius, PASAKĖČIOS	\$2.00

• **Clevelandiečiai dr. inž. Algirdas ir Brigita Nasvyčiai** šiuo metu vasaroja Cape Cod, Mass., Juozo Kapočiaus vasarvietėje Osterville Manor.

• **Viktorijai Morkūnienei** persikeliant gyventi į Chicago, jos išleistuvės, šalia jau minėtų pas p.p. Salasevičius, buvo suruoštos dar p. Karosienės bute, kur susirinkę jos bičiulės praleido malonų vakarą, atsisveikinant su gyva ir aktyvia Clevelando veikėja. V. Morkūnienė gyvai reiškėsi ALT S-gos, Korp. Neo-Lithuania, Vaidilos teatro ir kt. organizacijų darbuose.

Prisiminimui malonių Clevelande praleistų dienų, susirinkusių išleistuvėms ponios iškėlė jai gražų dail. Vyt. Raulinaičio paveikslą. Paveikslu autorius buvo pakviestas į išleistuves, kuriose dalyvavo: V. Morkūnienė, Karosienė, Kubiliūnienė, Giedraitienė, Marcinkevičienė, Barauskienė, Čiurberkienė, Sakalienė, I. Vinclovičienė, Ralienė, Rastienė.

• **Endrius Kasakevičia (Kazen)**, ilgametis Clevelando gyventojas, turėjęs savo namų prekybos įstaigą Wade Park Ave., mirė rugpiūčio 4 d. ir buvo palaidotas Lakeview kapinėse rugpiūčio 7 d.

Laidotuvėms rūpinosi Della Jakubs ir sūnaus laidotuvių namai Edna Ave.

* **PRIEŠPASKUTINIS CLEVELANDO** Vasaros Orkestro koncertas vyks trečiadienį, rugp. 14 d. 8.30 val. vakare Public Auditorium salėje.

Dirigentas Louis Lane su savo 80 asmenų orkestru ir eile solistų patieks Rodgers ir Hammersteino kūrinį, kurių tarpe iškilų vietą užima "Oklahoma", "Flower Drum Song" ir kt.

Solistais koncerte pasirodys Patricia Marand, William Talbert, Jack Russell.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGSEJO 7 D. LB Clevelando 1-os Apl. dešimtmėčio paminėjimas šv. Jurgio parap. slėje.

RUGSEJO 8 D. 1863 m. sukilimo minėjimas. Rengia ALT

RUGSEJO 14 D. Vaidilos teatro dešimtmėčio sukaktis proga balius šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGSEJO 28 D. šv. Jurgio parapijos salėje, koncertas - rečitalis Genovaitės Vasiliauskienės, iš Australijos. Rengia ALTS 12 skyrius. Pradžia 7:30 val. vak.

SPALIO 5-13 D. dailininko A. Galdiko paroda Čiurlionio ansamblio namuose.

SPALIO 12 D. Neringos skaučių tunto tėvų komiteto rengiamas balius ir madų paroda šv. Jurgio parapijos salėje.

SPALIO 12 D. Naujosios parapijos salėje antrasis kultūrinės tautos koncertas, tos salės pianinui įgyti. Globoja Vyčių kuopa.

SPALIO 19 D. Lithuanian Village Bendrovė rengia balių.

LAPKRIČIO 3 D. madų paroda šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 9 D. Vaidilos teatro premjera M. Venclausko "Užburtoji dūdelė" šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 17 D. Vaidilos teatro spektaklis "Užburtoji Dūdelė" vaikams ir jaunimui, Lietuvių salėje.

LAPKRIČIO 23 D. Kariuomenės šventės minėjimas šv. Jurgio parapijos salėje. Ruošia LVS Ramovė.

WATERBURY

MIRĖ LEONAS ŠEŠTOKAITIS

Po sunkios ligos liepos 25 d. mirė Leonas Šeštokaitis — Lietuvos Nepriklausomybės savanoris kūrėjas, baigęs vieną iš pirmųjų Lietuvos karo mokyklos laidų, nepriklausomybės kovų dalyvis, apdovanotas Vyčio Kryžiaus ordinu. Iš kariuomenės išėjęs į atsargą kapitono laipsniu, tarnavo teisingumo ministerijos žinyboje iki bolševikų okupacijos. Okupantų buvo tuojau suimtas, kalintas Kauno sunkiųjų darbų kalėjime. Vokiečių — bolševikų karo pradžioje su kitais kaliniais buvo varomas Rusijon. Garšiose Červenės žudynėse po lavonais išliko gyvas, grįžo Lietuvon. Artėjant antrą kartą bolševikams, pasitraukė į vakarus — Vokietijon. Iš čia emigravo Amerikon (žmona ir dukta liko Lietuvoje).

Čia atvykęs, nors ir daug kentėjęs, nepalūžo dvasiškai ir fiziškai — priklausė Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai, Amerikos Lietuvių Bendruomenei ir karių sąjungai Ramovei.

Jau keli metai kaip dėjo pastangas atsikviesti šeimą, bet šios viltys neišsipildė, sovietų valdžia vis dėsė ir trukdė šeimos išvykimą. Iki paskutiniųjų gyvenimo dienų nenustojė vilties pasimatyti su šeima.

Po visų vargų ir kančių išsėkė ramiai, mielas Leonas, šios šalies žemėje Danguaus globoje. Tavo šeimą ten — Tėviškėje guodžiame psalmes žodžiais: Viešpats yra šalia tų, kurių širdys liūdesyje ir nusiminime.

M. K.

• **Savininkas parduoda namą** — Lake Shore Blvd. ir East 156 gt. rajone. 2 1/2 aukšto, 4 miegamieji, vienos šeimos. 3 automobilių garažas. Kaina \$16,500.

Tel. IV 1-7365. (92, 93)

PARDUODAMA KEPYKLA

East 222 gt., netoli St. Christinos parapijos. Visi įrengimai, įskaitant pečių, maišytuvus, pardavimui bufetas. Gera prekybinė vieta. Kaina \$12,000.

Tel. IV 1-1100

STREKAL REALTY

405 E. 200 gt.

(92, 93)

IŠNUOMOJAMI GYDYTOJUI IR DANTISTUI KABINETAI

virš Superior Savings and Loan patalpų, East 68 ir Superior gt. kampas.

Teirautis telefonu: HE 1-2497.

Tauriam lietuviui Baliui Svalbonui mirus

Netprastai pasikeitusios gyvenimo sąlygos pakerta žmogaus jėgas ir dažną be laiko nuvaro į kapą. Bolševikų išmesti iš gimtosios žemės, beveik kiekvienas turėjęs griebtis ne to darbo, kuriam buvome pasiruošę. Naujas, netprastas, sunkus darbas ne vieną mūsų nuvarė į kapus per anksti. Balys Svalbonas kaip tik yra vienas šios rūšies aukų. Jis mirė 1963 metų liepos 19 d., tesulaukęs vos 54-ris metus amžiaus.

Balys Svalbonas buvo gimęs 1909 metų sausio 9 d. Biržų apskr. Pasvalio valsč. Puodžių kaime, Rytų Aukštaitijos ūkininko šeimoje. Jis dar vaikystėje susidūrė gal su didesniais gyvenimo sunkumais negu jo amžiaus kiti ūkininkų vaikai, nes, mažas būdamas, neteko motinos. Jį mirdama vieno tėvo globai paliko keturis mažus vaikus: tris sūnelius ir dukrelę. Balys, dar prieš mokyklos suolą dėl motinos mirties patyręs gyvenimo skausmą ir sunkumų, iš Skrebotiškių pradžios mokyklos 1922 m. įstojo į Pasvalio vidurinę mokyklą, kurią 1925 metais baigęs, mokslą tęsė Biržų gimnazijoje. Gimnaziją sekmingai baigęs 1929 m., jis ryžosi siekti aukštojo mokslo, nors tėvas nebuvo ekonomiškai pajėgus sūnų leisti į universitetą, ir tais pat metais įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą, kuriame baigė ekonomijos mokslus 1934 metais. Universitete Baliui nebuvo lengva, nes jis pats turėjo užsidirbti sau duoną. Jis ne tik pats mokėsi, bet ir kitus mokė (davė privačias pamokas), kad galėtų susidaryti ekonominį pagrindą savo gyvenimui ir studijoms. Tik dėka Balio ryžto ir gabumų po ketverių metų jo darbas buvo apvainikuotas ekonomisto diplomu.

Baigęs universitetą, Svalbonas kūrį laiką tarnavo aviacijoje (civiliniu tarnautoju), o vėliau perėjo į Valstybinę Draudimo Kasą, kur dirbo ligi Lietuvos nepriklausomybės sutemų ir savo stropumui, darbštumui ir sąžiningumui pasiekė mokesčių skyriaus vedėjo postą.

Balys Svalbonas, antrą kartą bolševikams užplūstant Lietuvą, 1944 metų vasarą su šeima pasitraukė į Vokietiją. Čia pradžioje prisiglaudė Weimare, o po Vokietijos kapituliacijos laikinai apsigyveno Hanau tremtinių stovykloje. Amerikon atvyko 1949 metų gegužės mėn. ir apsigyveno su savo šeima New Yorke. Čia teko griebtis kokio nors darbo, kad būtų galima pragyventi. Pateko į fabriką, kurio neigiamas kos darbo sąlygos per dešimtmetį sugriovė jo sveikatą. Nebodamas nykstančios sveikatos, jis raskavo laiko bei jėgų ir visuomeniniam darbui. Atrodo, Balio širdis traukė į lietuvių jaunimą. Svalbonas trejis metus buvo New Yorko lietuvių skautų tėvų komiteto pirmininkas. Jis ne tik pirmininkavo, bet pats su didžiu rūpestingumu atlikdavo visus reikalingus darbus. Jis vairuodavo sunkvežimį, kai skautai vykdavo į vasaros stovyklas; jis kraudavo į sunkvežimį ir iš sunkvežimio jų daiktus; jį sutikdavai prie durų tikrinantį bilietus ar palaikantį tvarką, kai skautai ar tėvų komitetas ruošdavo kokius pasilinksminimus. Svalbonui nebuvo svetima ir bendroji lietuvių visuomeninė veikla. Jis buvo aktyvus lietuvių bendruomenės narys ir, kol

jėgos leido, ėjo Cypress Hill apylinkės pirmininko pareigas.

Nuo 1960 metų jo sveikata tiek susilpnėjo, kad jis jaunebegalėjo dirbti savo darbo. Tačiau nuo lietuvių jaunimo ligi mirties nepasitraukė. Kiek dar paskutinės jėgos leido, jis ryžosi, kuo galėdamas padėti jaunimui -- pastaruoju metu administravo lietuvių studentų žurnalą "Lituanus".

Balys Svalbonas mirė per anksti, dar neatidavęs visos savo duoklės Lietuvai ir lietuviams. Tačiau jis paliko gyviesiems neužmirštamą tauraus lietuvių, stropaus visuomenininko ir rūpestingo tėvo pavyzdį. Su juo pasutinį kartą atsisveikino Cypress Hill kapinėse (New Yorke) jo žmona Aldona Nastopkaitė ir sūnus Vytautas. Tėbūna jam lengva jo kūną priglaidusi Amerikos žemė.

P. Kriauynys

ST. LOUIS

Irenos Gintautienės Baleto Studijos pasirodymas.

Graziai ir sumaniai vedama Irenos Gintautienės Baleto Studija jau ne pirmą kartą išsina į visuomenę su jaunųjų baleto pajėgų pasirodymais. Vienas iš tokių pasirodymų buvo Southern Illinoiso Universiteto salėje, kitas per ALT S-gos šeimą šiais metais St. Louis mieste ir sekantis pasirodymas bus šiais metais rugsėjo mėn. 1 dieną Steamer S. S. Admiral laivo didžiojoje salėje. Šis pramoginis laivas, daras išvykas Mississippi upe, nuo krantinės prie Eads tilto, kasdien atlieka po kelis išplaukimus. Irenos Gintautienės Baleto Studijos mokinės ir atliks programą rugsėjo mėn. 1 dieną tokio išplaukimo metu. Laivas paliks krantinę 10:30 ryto. Šis išplaukimas yra vienas iš įdomiausių dienos metu.

Visi East St. Louis ir St. Louis bei apylinkių lietuviai yra kviečiami iš anksto įsigyti laivo išvykos bilietus pas poniją Ireną Gintautienę šiuo adresu: 547 Washington Place, East St. Louis, Ill. Telef. UP 3-7192. Bilietai yra reikalingi patekti į minėtą išvyką laivu kaip mokestis už plaukimą, bet ne kaip mokestis už studijos atliekama programą, nes jokio kito mokesčio už programą nebus. Suaugusiems išvykos bilietas kaštuoja \$1.25, vaikams \$0.50 (nuo 5 iki 11 metų) ir vaikams iki penkių metų leidžiama velti.

ALT S-gos skyrius ragina visus narius dalyvauti šioje įdomioje išvykoje ir taip pat kviečia visus apylinkių lietuvių pasinaudoti reta pramogine proga nuotaikeingai praleisti ilgojo savaitgalio sekmadienį prieš darbo dienos šventę.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti Dirvą

VISAIS APDRAUDOS REIKALAIŠ,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę **PAULINA MOZURAITIS-BENNETT** HI 2-4450 642 Meadow Lane Dr. CLEVELAND 24

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

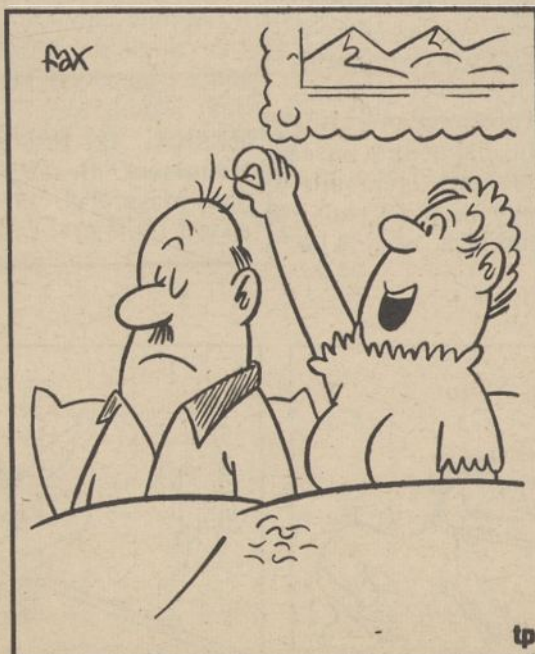
Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

- Myli, nemyli...

KAS IR KUR?

JUBILIEJINĖ STOVYKLA

Jubiliejinę lietuvių skautų stovyklą prasideda rugpiūčio 17 d. už Plymouth, Mass. amerikiečių skautų Camp Child stovyklavietėje. Stovyklos pašto adresas yra: Lithuanian Boy Scouts Camp, Camp Child BSA, R. F. D. 2, Buzards Bay, Mass. Telef. 617 CA 4-2080.

I stovyklą vykstama iš Bostono, trečiu keliu Plymoutho kryptimi. Nuo Plymoutho dar reikia važiuoti apie 6 mylias trečiu arba trečiu A keliu ir ties Manomet miesteliu pasukama stovyklos link.

• Dail. Jadvygos Paukštienės dailės paroda ruošiamą rugpiūčio 24-30 d. Philadelphiaje, lietuvių banko patalpose Liberty Federal Savings and Loan Assn. — 202-204 N. Broad St. Banko prezidentas yra Ch. Cheleden. Parodą globoja ir tvarko banko sekretorė H. Vainiūnienė, t. l. kininkaujant Philadelphiajos lietuviams.

PIRMA LIETUVAITĖ ARGENTINOJE BAIGĖ AUKŠTĄJĮ PEDAGOGIJOS INSTITUTĄ

Liepos 26, išlaikė paskutinį egzaminą ir gavo diplomą Graciela Bukevičiūtė. Tenka pastebėti, kad Aukštasis Pedagogijos Institutas, priklausantis tiesioginiai nuo švietimo Ministerijos, yra skaitomas kaip geriausiai organizuota mokslo įstaiga Argentinoje. Jame galima baigti ir gauti pedagogo "profesor" diplomą iš: matematikos, istorijos, geografijos, chemijos, anglų kalbos ir literatūros, prancūzų kalbos ir literatūros ir t. t. Įstoti reikalinga turėti brandos atestatą.

Graciela Bukevičiūtė, inžinieriaus Juozo ir Onos Bukevičių duktė, jau dėsto anglų kalbą gimnazijoje. Argentinos lietuvių kolonijai yra didelė garbė sulaukus naujos profesionalės.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti Dirvą

• Dr. Stasys Paulauskis užsisakė per Dr. Juozą Bartkų prezidento Antano Smetonos garbės premdmeratą. Dr. St. Paulauskis jau 10 metų verčiasi gydytojo praktika Greenview mieste (netoli Springfieldo). Jis yra aktyvus Dirvos rėmėjas ir Vilties draugijos narys.

• Janina Čerikas ir Vilis Bražėnas, iš Hartford, Conn. užsiprenumeravo prezidento Antano Smetonos monografiją.

• Tatjana Malinauskaitė, Buenos Aires, Argentinoje, lietuvaite, vykdamą pasisvečiuoti į JAV ir savo sėters aplankyti, kartu atvežė ir medžiagos spaudai iš Argentinos Lietuvių Balso leidėjo Prano Ožinskio. Tų darbų talkininku ir uoliu tarpininku yra J. J. Bachunas, palaikąs ryšį ir su Pietų ir Vid. Amerikos lietuvių veikėjais.

• Aldona ir Kazimieras Stasiukevičiai, gyv. New Britain, Conn., šiomis dienomis išskrido į Europą vasaros atostogų. Jie yra suplanavę aplankyti Prancūzijos ir Vokietijos žymesnias vietas, pasiekti Škotiją ir kiek ilgiau apsistoti Anglijoje, kur gyvena Aldonos tėvai — Sinkevičiai.

• Skautų Jubiliejinės Stovyklos metu (rugpiūčio 24 — rugsėjo 1 d.) vyks ir A k a d e m i k ų Pastovyklė. Programa bus įvairi ir įdomi. ASS ideologinius kursus praves fil. G. Mačiukienė, fil. R. Kezys ir fil. A. Dundzila. Literatūros, meno, filosofijos ir politikos temom kalbės kun. S. Yla, V. Strolia, fil. V. Bražėnas, fil. D. Bulgarskai, s. V. Pileika ir eilė kitų. Los Angeles skyrius organizuoja tautinių šokių vakarą, o Chicago — literatūros. Fil. A. Treinys, ASS Pastovyklės vadovas, dr. J. Gimbutas ir Ateitininkų Federacijos Vadas dr. J. Girnius dalyvaus simpoziume "Intelektualas ir praktiškas profesionalas". Bus ir daugiau diskusinių būrelių aktualiomis temomis. Laužai, sportas ir išvykos į pajūrį papildys stovyklos

Rugpiūčio 1 d. Chicagoje šv. Kazimiero kapinėse buvo palaidotas Korp. Neo-Lithuania filisteris A.A. Juozas Gaurilius.

programą. Savaitėi — \$25, savaitgaliui — \$7, dviem savaitėm — \$40. Kas dar neužsiregistravo, kuo greičiausiai siųskite \$5 savaitėi, ar \$2 savaitgaliui t. n. Audronei Kubiliūtei, 149 Milton Avenue, Hyde Park, Mass.

• Aldona ir Jonas Adomoniai, žinomi Bostono prekybininkai, š. m. rugpiūčio 12 d. išvyko 2 savaitėm atostogų į Europą.

J. Adomonis turi vokiečių gamybos liuksusinių Mercedes Benz ir švedų gamybos Volvo automobilių atstovybę Hyannis Port, Mass. Kelionės metu su žmona numato aplankyti tų automobilių fabrikus Vak. Vokietijoje ir švedijoje. Be to, numato aplankyti Daniją ir Prancūziją.

Aukštai iškilusi ir prekyboje pasižymėjusi Adomonių pora nepamiršta mūsų lietuviškų reikalų, juos gyvai paremdami ir dėl jų sielodamiesi.

J. Adomonis yra Vilties draugijos šimtininkas ir didelis ne tik savo ūgiu, bet ir parama Dirvos ir kitų lietuviškų laikraščių atžvilgiu.

Sėkmingos kelionės ir naudingų išpūdžių jiems linki Dirvos redakcija!

KVIETIMAS VASAROS ATOSTOGOMS

Maloniai kviečiame atvykti į saulėtą CAPE COD ir šių metų atostogas praleisti geram poilsiui specialiai paruoštoje MESKOS vietoje ir MEŠKIUKO vasarnamyje.

Medžių apsupta erdvi rami aplinka, dideli patogūs kambariai, geras sveikats maistas, malonus nešaltas Atlanto vanduo. Palangos švarumo paplūdimio smėlis, lietuviška dviasia ir gera nuotaika, vaikų priežiūra...

Vasarvietė atidaroma birželio 15. Kas vasaros nuo birželio 15 iki birželio 30 ir nuo rugsėjo 1 iki sezono pabaigos, gaus 15% nuolaidą. Labai prašome užsakyti kiek galima iš anksto.

MESKA, 42 Beach St., Monument Beach, Cape Cod, Mass. Tel. 759-3251 (Area Code Nr. 617).

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

• Prof. St. Dirmantas ir prof. J. Šimoliūnas grįžo iš Hot Springs, Arkansas, ten praleidę tris savaites, viename iš didžiųjų Southern Apts. viešbutyje, kurio savininkas yra H. ir Bronė Taujenis-Martin. H. Martin yra austrų kilmės, buvęs II-jo pas. karo belaisvis Sovietijoje, o jo žmona Bronė pasiekė dėdės Samo žemę kaip tremtinė. Martinai apsivedė Chicagoje, kur vertėsi prekyba, tačiau žmonos sveikatai pablogėjus, daktarų patariamai, persikėlė į geresnio klimato vietą. Buvusi ligonė dabar jaučiasi pilnai pasveikusi.

Abu profesoriai pripažįsta, kad Hot Springs klimatas tikrai geras, nes jaučiasi pailsėję ir sustiprėję. Maudėsi mineralinėse voniose ir gėrė mineralinį vandenį, kuris teigiamai į juos paveikė. Mėgstas apsižvalgyti prof. St. Dirmantas spėjo apkeliauti apylinkę ir surinkti uolienų kolekciją, kurią parsigabeno į Chicago.

P. Martinai juos nuoširdžiai globojo, atsisakydami imti nuomą už kambarius ir pakvietė kitais metais vėl apsilankyti.

Prof. J. ŠIMOLIŪNAS, Hot Springs kurorte atostogų metu.

• Pasaulio Lietuvių Archyvą, kuriame sutelkta ir telkiama vertinga lietuvių veiklos ir kultūros istorinė medžiaga, jau antri metai išlaiko JAV LB Centro Valdyba.

Lietuvių visuomenė ir organizacijos prašomos šios svarbios institucijos išlaikymą paremti. Archyvo išlaikymui aukos siunčiamos CV išdininko adresu: Zigmąs Dailidka, 591 So. Fairfield Ave., Chicago, Illinois, 60629. Tel. PR 6-5674.

DR. ONA VAŠKEVIČIŪTĖ, Chicago lietuvių mylima ir gerbiama, visuomet per savo vardines gauna daug gėlių ir dovanų. Dirvos korespondentas aplankė ją pasveikindamas su vardadieniu ir nufotografavo prie dovanotų gėlių.

V. Bacevičiaus nuotrauka

Grupė vasarotojų Beverly Shores vasarvietėje Lake Side. Sėdi iš kairės: J. Janonienė, P. Skerys, O. Zailskienė, K. Skerienė, J. Žvynys, P. Zailskas ir S. Žvynienė.

V. Bacevičiaus nuotrauka

• JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba dirba ir atostoginiu laiku. Praėjusiam posėdyje plačiai nagrinėjo PLB seimo, JAV LB darbuotojų suvažiavimų, lituanistinio švietimo ir kt. klausimus. Tame pačiame posėdyje neakivaizdiniais lituanistikos kursams Centro Valdyba paskyrė 500 dolerių.

• Reimondas Radauskas, jaunas Hollywood In savininkas, JAV LB Tarybos sesijos proga paskyrė 100 dolerių auką LB Centro Valdybos uždavinių vykdymui.

• Rašytojas Antanas Giedraitis paruošė dvi pasakų knygas: "Tėvėlių pasakos" ir "Tėvų pasakos". Šiuo metu rankraščius peržiūri JAV LB švietimo Taryba. Jaunimui tinkamų lietuviškų skaitinių parūpinimas yra vienas švietimo Tarybos uždavinių.

• JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimai įvyks, 1964 m. gegužės mėn. Rinkimams praversti vyriausią rinkimų komisiją Centro Valdyba numato sudaryti Clevelande. Praėjusių LB Tarybos rinkimų komisija buvo sudaryta Chicagoje ir jai vadovavo adv. Rapolas Skipitis. (kj)

• Dariaus-Girėno lituanistinėje šeštadieninėje mokykloje Chicagoje muzikas Faustas Strolia yra pakviestas dainų mokytoju.

Tėvai, prašomi savo vaikučius sekantiems mokslo metams registruoti telefonu LU 5-7933 ar HE 4-7165 ar 585-8905.

P A D Ė K A

Birželio 10-tą dieną man vėl teko atsigulti ligoninė akies operacijai. Ligoninėje išgulėjau porą savaitę, o namuose dar keturias savaites. Tas laikas buvo begalo nuobodus, nes nebuvo galima nieko skaityti ir buvau atsilikęs nuo pasaulio žinių.

Dėkoju visiems, kurie mane lankė ligoninėje ir namuose, atsiuntė daug gėlių ir dovanų. Dėkoju draugijoms ir visiems kitiems, kurie atsiuntė man užuojautos korteles, kurios mane labai ramino, žinant, kad geri draugai neužmiršta ligos metu.

Dėkoju visiems, kurie vienu ar kitu būdu mane ramino ir guodė. Dar kartą reiškiu visiems savo širdingiausią ačiū!

Ieva Trečiokienė, Orange, N. J.

Finky

